

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Niet voor God en niet voor het Vaderland. Linkse soldaten, matrozen en hun organisaties tijdens de mobilisatie van '14-'18

Blom, R.L.; Stelling, Th.

Publication date

2004

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Blom, R. L., & Stelling, T. (2004). *Niet voor God en niet voor het Vaderland. Linkse soldaten, matrozen en hun organisaties tijdens de mobilisatie van '14-'18*. Uitgeverij Aspekt.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

In november van het vorige jaar was het precies 85 jaar geleden dat de leider van de SDAP (de voorloper van de PvdA), Pieter Jelles Troelstra zijn fameuze revolutieoproep deed. Hij meende dat de tijd rijp was voor veranderingen en dat de beginnende revolutie in Duitsland niet bij Zevenaar halt zou houden. Hij baseerde zich hierbij ook op de situatie in de Nederlandse krijgsmacht. Juist enige weken tevoren hadden soldaten in de Harskamp delen van de kazerne in de as gelegd en in vele andere plaatsen hun onvrede over de intrekking van de verloven getoond. Schatte Troelstra de situatie goed in? Vormden het leger en de vloot werkelijk revolutionaire factoren? Was de krijgsmacht nog betrouwbaar voor de staat?

Ron Blom en Theunis Stelling analyseren het moreel van soldaten en matrozen (ook in Nederlands-Indië) gedurende de mobilisatie. Tevens onderzoeken zij de invloed van linkse politieke stromingen. Daarvan waren er indertijd veel. Sociaal-democraten, communisten, anarchisten, syndicalisten, christen-socialisten, allen hielden zich bezig met het vraagstuk 'militairisme'. Sommigen waren voor dienstweigering, maar anderen probeerden de militairen aan te zetten tot het oprichten van soldatenorganisaties en in de laatste jaren naar Russisch voorbeeld tot het stichten van soldatenraden. De schrijvers bezochten tal van instellingen in het hele land en onderzochten vele archieven om zodoende op bovenstaande vragen een antwoord te geven. Aan dit onderwerp is tot nu toe in de geschiedschrijving geen aandacht besteed.

ISBN 90-5911-467-1

9 789059 114678

UITGEVERIJ ASPEKT